

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1307/2019
04.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Јасмине Васовић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела силовање из члана 178. став 3. у вези става 1. и члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Војислава Бабића и браниоца окривљеног ББ, адвоката Немање Јоловића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К број 229/17 од 07.02.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 број 459/19 од 19.06.2019. године, у седници већа одржаној дана 04. децембра 2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Немање Јоловића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К број 229/17 од 07.02.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 број 459/19 од 19.06.2019. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ**.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Војислава Бабића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К број 229/17 од 07.02.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 број 459/19 од 19.06.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К број 229/17 од 07.02.2019. године, окривљени АА и ББ оглашени су кривим због извршења кривичног дела силовање у саизвршилаштву из члана 178. став 3. у вези става 1. и члана 33. Кривичног законика, за које дело су применом одредаба чланова 56. и 57. КЗ осуђени на казне затвора у трајању од по једне године и шест месеци. У ове казне, на основу члана

63. КЗ окривљеном АА урачунато је време проведено током задржавања у полицији у периоду од 25.09.2007. године до 27.09.2007. године, а окривљеном ББ време проведено у притвору од 19.02.2010. године до 23.03.2010. године.

Истом пресудом, на основу члана 258. ЗКП, оштећена ВВ упућена је на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева за накнаду штете, а на основу члана 262. ЗКП одређено је да ће се о трошковима кривичног поступка накнадно одлучити.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 број 459/19 од 19.06.2019. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду, браниоца окривљеног АА, адвоката Војислава Бабића и браниоца окривљеног ББ, адвоката Немање Јоловића, а пресуда Вишег суда у Београду К број 229/17 од 07.02.2019. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Војислав Бабић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона на штету окривљеног, не наводећи конкретно о којим повредама закона се ради, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и утврди да је побијаним пресудама повређен кривични закон;

- бранилац окривљеног ББ, адвокат Немања Јоловић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 11) и став 2. тачка 1), 2) и 3) ЗКП у вези чл. 16, 84, 237, 358, 419. став 2, 437. тачка 2) ЗКП, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП у вези члана 178. став 3. и става 1. КЗ и члана 35. и 36. КЗ као и члана 437. тачка 4) ЗКП, те због повреде одредаба члана 441. став 1. и 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ББ ослободити од оптужбе и одредити да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда или да побијане пресуде укине и предмет врати Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање по жалби браниоца окривљеног.

Врховни касациони суд је доставио по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изложених у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Немање Јоловића је неоснован у делу у којем се односи на битну повреду одредаба

кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен, односно нема законом прописани садржај, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Војислава Бабића је недозвољен.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и с тим у вези истиче да се правноснажна пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама ЗКП не може заснивати - на записницима о саслушању окривљеног од 07.03.2008. године и од 21.07.2008. године. Према наводима захтева, приликом саслушања 07.03.2008. године и 21.07.2008. године, окривљени ББ није имао браниоца, јер је против њега вођен поступак због кривичног дела противправно лишење слободе из члана 132. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, па како је за кривично дело силовање накнадно оптужен, имајући у виду да је за ово кривично дело одбрана обавезна, то је према ставу браниоца суд коришћењем ових записника учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ су по оцени овога суда неосновани. Ово стога што је бранилац окривљеног идентичне наводе, у вези са истом битном повредом одредаба кривичног поступка, истицао и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, па како је другостепени суд ове жалбене наводе оценио неоснованим и у својој одлуци на страни 4 став 2 и 3 изнео јасне и довољне разлоге због чега налази да се првостепена пресуда не заснива на незаконитим доказима (имајући у виду да није ни заснована на записницима о саслушању окривљеног од 07.03.2008. године и 21.07.2008. године, већ на исказима окривљених ББ и АА датим дана 25.09.2007. године у присуству браниоца), које разлоге Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне, то на ове разлоге у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП и упућује.

Исти захтев је, по оцени овога суда, у преосталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај, из следећих разлога:

Бранилац окривљеног ББ у преосталом делу захтева за заштиту законитости истиче да је побијаном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП и повреда члана 441. став 4. ЗКП, због којих повреда је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено окривљенима преко бранилаца у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП. Међутим, у образложењу захтева бранилац не наводи разлоге због којих сматра да је побијаним пресудама дошло до наведених повреда закона, већ паушално истиче да је правноснажном пресудом оптужба прекорачена јер је „суд у односу на оптужницу извршио измене чињеничног стања“, да у конкретном случају није било основа да суд окривљеног огласи кривим и осуди за предметно кривично дело, те да у конкретном случају није било услова за изрицање било које кривичне санкције према окривљеном.

Како Врховни касациони суд испитује правноснажну одлуку или поступак који је претходио њеном доношењу у оквиру разлога (члан 485. став 1), дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП, то је овај суд оценио да захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ у овом делу нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која прописује да се у захтеву мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1).

Надаље, истим захтевом указује се и на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чл. 16, 84, 237, 358, 419. став 2. и чл. 437. тачка 2) ЗКП, те на повреде одредаба члана 178. став 3. у вези става 1. КЗ и члана 35. и 36. КЗ, те члана 437. тачка 4) и члана 441. став 1. ЗКП, као и на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, истицањем да окривљени није предузео било коју радњу како би оштећену натерао на чин изједначен са обљубом, да према њој није применио ни силу, нити претњу, што је потврдила сведок ГГ, износећи при томе сопствени закључак да су нижестепени судови пропустили да правилно оцене изведене доказе који су од значаја за правилно утврђено чињенично стање.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, (сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП), могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због напред наведених повреда закона, нити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ у овом делу одбацио као недозвољен.

И захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Војислава Бабића, одбачен је као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног АА, као разлог подношења захтева, истиче битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреду кривичног закона на штету окривљеног, међутим не конкретизује у чему се наведене повреде састоје, већ у образложењу захтева полемиче са чињеничним стањем утврђеним правноснажном пресудом, истицањем да је из исказа оштећене утврђено да је окривљени АА није силовао, што је потврдила и сведок ГГ, да стан у коме се одиграо критични догађај није био закључан, те да ни једног момента није постојала сила, претња или принуда од стране окривљеног према оштећеној. Како због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања није дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Војислава Бабића, одбацио као недозвољен.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд донео је одлуку као у изреци пресуде, и то у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) у вези члана 485. став 4. и члана 484. ЗКП у делу у којем су захтеви одбачени као недозвољени, односно јер немају законом прописани садржај.

Записничар-саветник,
Снежана Меденица, с.р.

За председника већа-судија,
Веско Крстајић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић